

EDUSKUNNAN VASTAUS 149/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 106/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 16/2010 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää hallituksen edistävän käytettävissä olevilla eri keinoilla riittävän kattavan ampumarataverkoston toteuttamista.
2. Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että ampuma-aserekisterin uudistaminen toteutetaan kiireellisenä, niin nopeasti kuin se on teknisesti käytännössä mahdollista suorittaa ja että uudistamistyöhön varataan sen edellyttämä riittävä rahoitus.

Eduskunta on

hyväksynyt hallituksen esityksessä tarkoitetun yleissopimuksen lisäpöytäkirjan.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 3 §, 17 §:n 1 momentin 6 ja 8 kohta, 25 §, 27 §:n 3 momentti, 43 §:n 1 momentin 7 kohta, 44 §:n 1 momentti, 45 §, 45 b §:n 2 momentti, 50 §:n 2 momentti, 53 §, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 momentti, 67 §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentin 5 kohta, 69 ja 89 §, 103 §:n 9 kohta, 119 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta sekä 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti, 27 §:n 3 momentti, 43 §:n 1 momentin 7 kohta, 45 b §:n 2 momentti, 50 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 69 ja 89 § sekä 119 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 601/2001, 25 ja 53 § osaksi laissa 601/2001, 45 § osaksi laeissa 601/2001 ja 508/2009, 103 §:n 9 kohta laissa 532/2007 ja 119 §:n 3 momentti laissa 508/2009,

lisätään 19 §:n 1 momenttiin uusi 2 a kohta, lakiin uusi 19 a §, 43 §:n 1 momenttiin siitä lailla 601/2001 kumotun 8 kohdan tilalle uusi 8 kohta, lakiin uusi 45 c ja 45 d §, 46 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 53 a, 67 b, 110 a—110 c ja 112 b § sekä lakiin siitä lailla 601/2001 kumotun 114 §:n tilalle uusi 114 § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Mitä tässä laissa säädetään ampuma-aseista, koskee myös ohjus- ja raketinheitinjärjestelmiä ja kaasusumuttimia. Kaasusumuttimiin ei kuitenkaan sovelleta 2—10, 12, 15, 31—33, 35, 35 a, 36, 42—45, 45 a, 45 b, 45 d, 46—53, 53 a, 54, 55, 56—59, 59 a ja 60—63 §:ää, 66 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa, 67 b, 68, 70—72, 74—77, 80—82, 89, 90, 110, 110 a—110 c, 112, 112 a ja 112 b §:ää. Muista soveltamisalaa koskevista poikkeuksista säädetään 17 §:ssä.

2 §

Ampuma-ase

Ampuma-aseella tarkoitetaan välinettä, jolla ruutikaasunpaineen, nallimassan räjähdyspaineen tai muun räjähdyspaineen avulla voidaan ampua luoteja, hauleja tai muita ammuksia taikka lamaanuttavia aineita siten, että siitä voi aiheutua vaaraa ihmiselle. Ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on ilman erityistietoja

ja -taitoja muunnettavissa toimivaksi ampuma-aseeksi.

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyä ampuma-asetta ei pidetä 1 momentissa tarkoitettuna esineenä.

3 §

Aseen osa

Aseen osalla tarkoitetaan ampuma-aseesta irrallisena olevaa aseiden runkoa, piippua, patruunapipesää, sulkulaitetta ja sen runkoa, sulkukappalletta, äänenvaimenninta sekä niitä toiminnallisesti vastaavia osia.

17 §

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tämä laki ei koske:

6) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten valmistamista valtion laitoksissa 110 b §:n 1 momentissa säädettyä velvollisuutta tehdä merkintä lukuun ottamatta;

8) valtion käytöstään poistamien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten luovuttamista 110 b §:n 1 momentissa säädettyä velvollisuutta tehdä merkintä lukuun ottamatta;

2 luku

Luvanvaraisuus

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

Tämän lain mukaan luvanvaraista ei ole:

2 a) äänenvaimentimen hankkiminen, hallussapito ja luovuttaminen, jos henkilöllä on ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa;

19 a §

Kielto valmistaa ampuma-ase laittomista osista

Ampuma-asetta ei saa valmistaa laittomasti Suomeen maahantuoduista tai siirretyistä taikka Suomessa laittomasti kaupatuista aseiden osista.

25 §

Velvollisuus tiedoston pitämiseen

Tässä laissa säädettyä asealan elinkeinon harjoittamisen valvontaa varten on kaupan harjoittamiseen, valmistamiseen, korjaamiseen tai muuntamiseen oikeutetun ase-elinkeinonharjoittajan pidettävä tiedostoa ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista. Tiedostoon on merkittävä myös esineen luovuttajan ja luovutuksensaajan sekä esineen korjaamisan tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi. Tiedostoon sisältyvien henkilötietojen luovuttaminen on sallittua vain 115 §:ssä tarkoitettulle valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tiedoston pitämisestä.

Ase-elinkeinonharjoittajan on vaadittaessa esitettävä tiedosto poliisille sekä luovutettava se lupaviranomaiselle, kun asealan elinkeinolupa raukeaa tai jos se peruutetaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tiedoston esittämisestä ja luovuttamisesta.

Tiedosto on säilytettävä vähintään kaksikymmentä vuotta siihen viimeksi tehdyn merkinnän jälkeen. Tiedosto on hävitettävä sen jälkeen, kun viimeisen merkinnän tekemisestä on kulunut 50 vuotta.

27 §

Aseenkäsittelylupa

Aseenkäsittelylupa voidaan antaa 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana käsittelemään ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia. Alle 20-vuotiaalle annettavaan aseenkäsittelylupaan on lupaviranomaisen asetettava ehto, jonka mukaan lupa ei oikeuta käsittelemään 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita ennen kuin luvanhaltija on täyttänyt 20 vuotta. Lupahakemuksen käsittelyn edellytyksenä olevan soveltuvuustestin suorittamisesta on voimassa, mitä 45 c §:ssä ja sen nojalla säädetään.

43 §

Hyväksyttävät käyttötarkoitukset

Hankkimislupa voidaan antaa seuraaviin käyttötarkoituksiin:

7) merkinanto;

8) 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneen, luvanhaltijan huollettavana olevan henkilön hallussapidettäväksi tarkoitettun haulikon, kiväärin, pienoiskiväärin tai yhdistelmäaseen säilyttäminen ja kuljettaminen.

44 §

Hankittavaa ampuma-asetta ja aseosa koskevat edellytykset

Hankkimislupa voidaan antaa vain sellaista ampuma-asetta tai aseosa varten, joka ei lippaan patruunamäärän, kaliiperin tai muiden ominaisuuksien perusteella ole hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen nähden tarpeettoman tulivoimainen ja tehokas sekä joka soveltuu hyvin hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen. Jos hakijan ilmoittama käyttötarkoitus on metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen, ampuma-aseen soveltuvuutta arvioitaessa noudatetaan lisäksi, mitä metsästyslaissa (615/1993) ja sen nojalla säädetään. Metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten hankkimislupaa ei voida antaa muuta ampuma-aseain 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta kuin kertatulitoimista pienoispistoolia taikka pienoisrevolveria varten.

45 §

Hankkimisluvan saajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Hankkimislupa voidaan antaa sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseosa. Lupaviranomaisella on oikeus saada hakijasta lääketieteellinen arvio, kun saatujen tietojen tai haastattelun perusteella lupaviranomaisella on syytä epäillä luvan hakijan henkilökohtaista sopivuutta ampuma-aseen hallussapitoon. Lupaviranomaisella on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada lääketieteellisessä arvioissa luvanhakijasta sellaiset terveystiedot, jotka ovat välttämättömiä lupaviranomaisen arvioidessa hakijan sopivuutta ampuma-aseen hallussapitoon. Asevelvollisen on esitettävä selvitys suoritettua varusmies- tai siviilipalveluksesta. Jos palvelusta ei ole suoritettu, asevelvollisen on esitettävä määräys aloittaa palvelus taikka päätös palvelukses-

ta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen. Hankkimislupa pistoolia, pienoispistoolia, revolveria tai pienoisrevolveria taikka niiden osaa varten voidaan antaa vain 20 vuotta täyttäneelle henkilölle. Hankkimislupa ampumaurheilussa ja -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää yhdistyksen (503/1989) 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneen yhdistyksen ampuma-asekouluttajan antaman todistuksen harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään kaksi vuotta. Aktiivisen harrastuksen jatkumista koskevaan kahden vuoden ajanjaksoon lasketaan puolet aseellisessa palvelussa asevelvollisena suoritettua palvelusta tai puolet naisten vapaaehtoisessa asepalvelussa suoritettua palvelusta. Hankkimislupa ampumaurheilussa ja -harrastuksessa käytettävään tämän lain 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen voidaan myöntää myös, jos henkilö esittää luotettavan selvityksen harrastuksestaan ja työnantajanaan toimivan valtion viranomaisen todistuksen siitä, että hän virkaansa kuuluviin tehtävissä kantaa 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta.

Haettaessa lupaa:

1) metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys ja, jos hakeamus koskee lupaa 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten, lisäksi riistanhoitoyhdistyksen antama todistus aktiivisesta harrastuksestaan;

2) ampumaurheilua ja -harrastusta varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys;

3) työtä varten hakijan on esitettävä selvitys siitä, että hän on koulutuksessaan tai muuten riittävästi perehtynyt ampuma-aseen turvalliseen käsittelemiseen ja että hänellä on hyväksyttävä peruste ampuma-aseen kantamiseen työssään.

Lupa museossa tai kokoelmassa pitämiseen voidaan antaa vain asekeräilijälle, jolla on Poliisihallituksen hyväksyntä ampuma-aseiden

tai aseiden osien keräilyyn ja jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Lupa 43 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella voidaan antaa, kun huollettava henkilö on jättänyt rinnakkaislupaa koskevan lupahakemuksensa ja lupaviranomainen on tutkinut, että rinnakkaislupan antamiseen on 54 §:ssä säädetty edellytykset.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua harrastusta voidaan pitää aktiivisena, jos eläinten ampuminen 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettulla ampuma-aseella on metsästyskausittain säännönmukaisesti jatkuvaa pyyntiä, johon muu kuin mainitussa lainkohdissa tarkoitettu ampuma-ase ei hyvin sovellu. Eläinten ampumisella tarkoitetaan luolassa, loukussa tai muutoin vastaavissa olosuhteissa olevan eläimen metsästykseen liittyvää lopettamista. Ampumaurheilu ja -harrastus on aktiivista, jos kyseessä on jonkin ampumaurheilulajin harjoittelu, kilpaileminen, kilpailun toimihenkilönä toimiminen, valmentaminen tai kouluttaminen ampuma-aseen käyttöön.

45 b §

Yhteisön ja säätiön asevastaava

Asevastaavan hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa yhteisön tai säätiön kotipaikan poliisilaitos. Poliisilaitos voi vaatia, että asevastaavia on useampia kuin yksi, jos se yhteisön tai säätiön toiminta huomioon ottaen on tarpeen. Asevastaavaksi voidaan hyväksyä sellainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, jota terveydentilansa, käyttäytymisensä ja perehtyneisyytensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia. Jos asevastaava huolehtii yhteisön 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitetuista ampuma-aseista, asevastaavaksi voidaan hyväksyä vain 20 vuotta täyttänyt henkilö. Asevastaavaksi hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelyn edellytyksenä olevan soveltuvuustestin suorittamisesta on voimassa, mitä 45 c §:ssä ja sen nojalla säädetään.

45 c §

Soveltuvuustesti

Hankkimislupaa koskevan hakemuksen käsittelyn edellytyksenä on, että luvanhakija suorittaa lupaviranomaisen järjestämän hänen henkilökohtaista sopivuuttaan ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon selvittävän soveltuvuustestin. Testin tulosta ei voida yksinään käyttää kielteisen lupapäätöksen perusteena. Testin tulosta saadaan käyttää vain luvanhakijan henkilökohtaista sopivuutta koskevassa arvioinnissa.

Sen lisäksi, mitä testin salassapidosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 29 kohdassa, muulla asianosaisella kuin testin suorittajalla ei ole oikeutta saada tietoja testistä. Testin suorittaneella on tarkastusoikeus vain testin tulokseen. Tulosta koskeva tieto on hävitettävä, kun hakemukseen, johon testin suorittaminen liittyy, annettu päätös on lainvoimainen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin testin sisällöstä sekä soveltuvuustestin suorittamisvelvollisuutta koskevista poikkeuksista tapauksissa, joissa testin suorittaminen ei ole tarpeen aiemmasta testistä kuluneen lyhyen ajan vuoksi tai joissa luvanhakijan henkilökohtainen soveltuvuus on muulla tavoin tullut luotettavasti selvitettyksi.

45 d §

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen

Ampuma-asekouluttajaksi voidaan hyväksyä se, joka:

- 1) on täyttänyt 20 vuotta ja suostuu tehtävään;
- 2) on ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun luvan haltija;
- 3) on yhdistyksen 4 §:ssä tarkoitetun yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa; sekä
- 4) on hyväksytysti suorittanut Poliisihallituksen määrittämät vaatimukset täyttävän, poliisin järjestämän koulutuksen (*ampuma-asekouluttajakoulutus*), joka sisältää ainakin ampuma-

aseita koskevaan lainsäädäntöön, niiden turvalliseen käsittelyyn ja säilyttämiseen, ampumasekouluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä kouluttajana toimimiseen liittyvät opetusaiheet.

Ampumasekouluttajaksi hyväksyminen on voimassa enintään 10 vuotta.

Ampumasekouluttajaksi hyväksyy yhdistyksen tekemästä hakemuksesta ampumasekouluttajaksi haettavan henkilön kotikunnan poliisilaitoksen poliisipäällikkö tai tehtävään määrätty muu päällystöön kuuluva poliisimies, joka myös muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia. Poliisipäällikkö tai tehtävään määrätty muu päällystöön kuuluva poliisimies voi hakemuksesta hyväksyä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuksi koulutukseksi myös muun vastaavat edellytykset täyttävän koulutuksen.

46 §

Hankkimisluvan voimassaoloaika ja lupaehdot

Lupaviranomaisen on sisällytettävä 43 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella annettavaan lupaan ehto, jonka mukaan luvanhaltija ei saa ampua aseella.

50 §

Yksityinen valmistamislupa

Lupa voidaan antaa 45 tai 45 a sekä 45 c §:ssä säädetyin edellytyksin noudattaen soveltuvin osin, mitä 42 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 43 ja 44 §:ssä säädetään.

53 §

Hallussapitoluvan voimassaoloaika ja lupaehdot

Hallussapitolupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. Ensimmäinen hallussapitolupa metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumis-

ta, ampumaurheilua ja -harrastusta taikka näytöstä, kuvausta tai muuta vastaavaa esitystä varten annetaan luonnolliselle henkilölle 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa mainituista asetyypeistä koostuvaan ryhmään kuuluvaan ampumaseeseen enintään viiden vuoden määräajaksi. Kaikki luvanhaltijalle tämän määräaikaisen luvan voimassaoloaikana samaan aseryhmään kuuluviin ampumaseisiin annetut hallussapitoluvat annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään samanaikaisesti ensimmäisen määräaikaisen luvan päättymisen kanssa. Sellaista työtä varten, jossa ampumase on välttämätön, lupa annetaan kuitenkin enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Hallussapitolupa 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneen, luvanhaltijan huollettavana olevan henkilön hallussapidettäväksi tarkoitettun haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään nuorimman rinnakkaisluvanhaltijan täyttäessä 19 vuotta.

Lupaviranomainen voi sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan keräilykokoelmaan kuuluvalla ampumaseella ei saa ampua. Sellaista työtä varten annettuun lupaan, jossa ase on välttämätön, on sisällytettävä ehto, jonka mukaan lupa on voimassa vain niin kauan kuin luvansaaaja toimii kyseisessä työtehtävässä. Hallussapitolupaan, joka on annettu 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneen, luvanhaltijan huollettavana olevan henkilön haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten, on lupaviranomaisen asetettava ehto, jonka mukaan luvanhaltija ei saa ampua aseella.

53 a §

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen

Luonnollisen henkilön, jolla on metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista, ampumaurheilua ja -harrastusta taikka näytöstä, kuvausta tai muuta vastaavaa esitystä varten 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettun ampumaseen toistaiseksi voimassa oleva hallussapitolupa, on viiden vuoden kulut-

tua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle:

1) ampuma-asekouluttajan antama todistus ampumaurheilun ja -harrastuksen aktiivisesta harrastamisesta;

2) riistanhoitoyhdistyksen antama todistus loukku- tai luolapyynnin aktiivisesta harjoittamisesta; taikka

3) luotettava selvitys ampuma-aseen käytöstä näytökseen, kuvaukseen tai muuhun vastaavaan esitykseen.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia luvanhaltijaa esittämään harrastuksestaan muitakin selvityksiä.

54 §

Rinnakkaislupa

Lupa voidaan antaa 45 ja 45 c §:ssä säädetyin edellytyksin noudattaen soveltuvin osin, mitä 42 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 43 ja 44 §:ssä säädetään. Huoltajien suostumuksella lupa haulikkoon, kivääriin, pienoiskivääriin tai yhdistelmäaseeseen voidaan kuitenkin antaa metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista taikka ampumaurheilua ja -harrastusta varten myös 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, joka muuten täyttää luvan saajaa koskevat edellytykset. Rinnakkaislupa voidaan erityisen painavasta syystä antaa ampumaurheilua ja -harrastusta varten 18 vuotta vaan ei 20 vuotta täyttäneelle henkilölle 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen.

55 §

Rinnakkaisluvan voimassaoloaika ja lupaehdot

Rinnakkaislupa annetaan hallussapitoluvan voimassaoloajaksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava lyhyemmäksi ajaksi. Lupa 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen annetaan kuitenkin enintään viideksi ja muuhun ampuma-aseeseen enintään kymmeneksi vuodeksi. Jos henkilöllä on 53 §:n 1 momentissa tarkoitettu viiden vuoden määrä-

ajaksi annettu hallussapitolupa, annetaan rinnakkaislupa 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen määräajaksi, joka päättyy viimeistään hallussapitoluvan päättymispäivänä.

66 §

Lupien ja suostumuksen raukeaminen

Rinnakkaislupa raukeaa, kun hallussapitolupa raukeaa tai peruutetaan. Hallussapitolupa, joka on annettu 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneen, huollettavana olevan henkilön hallussapidettäväksi tarkoitetun haulikon, kiväärin, pienoiskiväärin tai yhdistelmäaseen säilyttämistä ja kuljettamista varten, raukeaa, kun rinnakkaislupien voimassaolo päättyy.

67 §

Lupien peruuttaminen

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa on peruutettava, jos:

2) huoltajat peruuttavat ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan antamista koskevan suostumuksen;

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa voidaan peruuttaa, jos:

5) luvanhaltija on muuten kuin tilapäisesti lopettanut ampuma-aseen kantamisen, luonnollinen henkilö luvanhaltijana ei ole 53 a §:ssä tarkoitetulla tavalla osoittanut käyttävänsä 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta 43 §:n 1 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa mainittuun hyväksyttävään käyttötarkoi-

tukseen tai ampuma-aseen hallussapito ei enää ole työn vuoksi välttämätöntä; taikka

67 b §

Ampuma-asekouluttajalle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä raukeaa, kun ampuma-asekouluttaja kuolee tai hyväksyntää hakenut yhdistys lakkaa.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä on peruutettava, jos yhdistys tai ampuma-asekouluttaja sitä pyytää.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä voidaan peruuttaa 67 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetuin perustein. Hyväksyntä voidaan peruuttaa myös, jos ampuma-asekouluttaja olennaisesti rikkoo hyväksymispäätökseen liitetyjä ehtoja ja rajoituksia taikka jos hän ei enää ole yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitetun yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa. Poliisilaitoksen on ilmoitettava ampuma-asekouluttajaksi hyväksynnän peruuttamisesta kouluttajaksi hyväksyntää hakeneelle yhdistykselle.

69 §

Varoitus

Lupaviranomainen ja asevastaavalle, asekeräilijälle tai ampuma-asekouluttajalle hyväksynnän antanut viranomainen voi ampuma-aseen, aseosien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan taikka hyväksynnän peruuttamisen sijasta antaa varoituksen, jos luvan tai hyväksynnän peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta.

Poliisilaitoksen on ilmoitettava ampuma-asekouluttajalle annetusta varoituksesta kouluttajaksi hyväksyntää hakeneelle yhdistykselle.

89 §

Luovutusilmoitus

Sen, joka luovuttaa pysyvästi toiselle ampuma-aseen tai aseosien osan, on tehtävä 30 päivän kuluessa luovuttamisesta asiasta ilmoitus (*luovutusilmoitus*) ampuma-aseen tai aseosien osan hankkimiseen oikeuttaneen luvan antaneelle tai muulle poliisilaitokselle. Äänenvaimentimen luovutuksesta on ilmoitettava vain, jos luovutuksensaajan oikeus hankkia äänenvaimennin perustui äänenvaimentimelle annettuun hankkimislupaan tai jos luovuttajan hallussapitooikeus perustuu äänenvaimentimelle annettuun hallussapito- tai rinnakkaislupaan. Ilmoitusvelvollisuus ei koske ampuma-aseiden tai aseosien kaupan harjoittamiseen tai valmistamiseen luvan saaneiden ase-elinkeinonharjoittajien välisiä luovutuksia, joissa luovutuksen kohteena on ampuma-ase tai aseosa, jolle ei ole annettu hallussapitolupaa. Ilmoituksessa on mainittava valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät tiedot.

103 §

Ampuma-aserikkomus

Joka tämän lain vastaisesti tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

9) tekee ampuma-aseen pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseosien osan pysyvästi toimintakelvottomaksi taikka laiminlyö 108 §:n 1 momentin 3 kohdassa tai 112 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseosa poliisille,

on tuomittava *ampuma-aserikkomuksesta* sakkoon.

110 a §

Sarja- ja tunnistenumero sekä merkinnät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *sarjanumerolla* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa, sarjaan kuulamista osoittavaa juoksevaa tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;
- 2) *tunnistenumera* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;
- 3) *valmistusmerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu valmistajan nimestä, valmistuspaikasta tai -maasta sekä sarjanumerosta;
- 4) *täydennysmerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu tuojan, siirtäjän tai luovuttavan viranomaisen nimestä, Suomen maatunnuksesta ja tunnistenumera;
- 5) *tuontimerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä Suomen maatunnuksesta ja tuontivuodesta koostuvaa merkintää;
- 6) *pakkausmerkinnällä* valmistajan nimestä, valmistuserän numerosta ja patruunoiden kaliperistä koostuvaa patruunoiden pienimmässä myyntipakkauksessa olevaa merkintää.

110 b §

Merkintöjen tekeminen

Ampuma-aseen valmistajan on valmistuksen yhteydessä tehtävä ampuma-aseeseen valmistusmerkintä. Valtion viranomaisen, joka luovuttaa pysyvästi yksityiseen käyttöön ampuma-aseen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on ennen luovutusta tehtävä siihen täydennysmerkintä.

Asealan elinkeinonharjoittajan, joka tuo tai siirtää pysyvästi Suomeen ampuma-aseen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on ennen aseensa kauppaan laskemista tai luovuttamista tehtävä siihen täydennysmerkintä. Muun kuin asealan elin-

keinonharjoittajan on toimitettava tällainen ampuma-ase ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista Poliisihallitukselle täydennysmerkinnän tekemistä varten.

Asealan elinkeinonharjoittajan, joka tuo Suomeen pysyvästi ampuma-aseen, on ennen aseensa kauppaan laskemista tai luovuttamista tehtävä aseeseen tuontimerkintä. Muun kuin asealan elinkeinonharjoittajan on ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista toimitettava pysyvästi Suomeen tuotu ampuma-ase Poliisihallitukselle tuontimerkinnän tekemistä varten.

Patruunoita kaupallisessa tarkoituksessa valmistavan on tehtävä pakkausmerkintä patruunoiden pakkaamisen yhteydessä.

Poliisihallitus voi antaa luvan poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä, jos merkintä alentaisi keräilyllisesti arvokkaan ampuma-aseen arvoa.

110 c §

Merkintöjen poistaminen tai muuttaminen

Ampuma-aseen sarja- tai tunnistenumeroa sekä valmistus-, täydennys-, tuonti- ja pakkausmerkintää ei saa poistaa eikä muuttaa ilman Poliisihallituksen merkinnän selventämiseksi tai parantamiseksi antamaa lupaa.

112 b §

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tai toimintakelvottomaksi tekeminen

Ampuma-aseen saa tehdä pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseensa osan pysyvästi toimintakelvottomaksi vain ase-elinkeinonharjoittaja, jolla on 20 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu lupa ampuma-aseiden kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaan valmistamiseen taikka korjaamiseen ja muuntamiseen. Elinkeinonharjoittajan on annettava pysyvästi ampumakelvottomaksi tai toimintakelvottomaksi tekemisestä todistus.

114 §

Ilmoitusvelvollisuus ja ilmoitusoikeus ampuma-aseen hallussapitoon sopimattomasta henkilöstä

Lääkärillä on velvollisuus ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Ilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen.

Muita kuin ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan taikka tässä laissa tarkoitetun hyväksynnän saaneita henkilöitä koskevat ilmoitukset on viivytystä hävitettävä. Ilmoitukset, jotka koskevat luvan tai hyväksynnän saaneita henkilöitä, on toimitettava asianomaisen lupaviranomaisen käsiteltäväksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä ilmoitusmenettelystä, ilmoitusten sisällöstä sekä ilmoitusten käsittelyyn oikeutettuja poliisin henkilöstöstä.

119 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

3) lupien, ennakkosuostumusten, suostumusten, asekeräilijälle annettavan hyväksynnän ja Euroopan ampuma-asepassin hakemisessa noudatettavasta menettelystä, hakemuksen sisällöstä, asioiden ratkaisemiseksi tarpeellisista selvityksistä sekä 45 §:n 4 momentissa tarkoitettua aktiivisesta harrastuksesta;

7) ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunapakkausten merkitsemisestä sekä ampuma-aseen

toimittamisesta viranomaiselle merkinnän tekemistä varten;

Ampuma-aseen pysyvästi ampumakelvottomaksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomaksi tekemisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseiden ampumakelvottomaksi tai aseiden osien toimintakelvottomaksi tekemiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseiden tai toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osien toimittamisesta tarkastettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat ampuma-aseisiin, aseiden osiin sekä patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin liittyvät luvat, ennakkosuostumukset, ase-elinkeinoluvat sekä asekeräilijälle annetut hyväksynnät jäävät ehtoineen voimaan. Edellä 53 a §:ssä tarkoitettu velvollisuus esittää todistus harrastuksesta ei koske luvanhaltijoita, joiden hallussapitolupaa koskeva hakemus on jätetty ennen tämän lain voimaantuloa. Velvollisuutta esittää edellä tarkoitettu todistus ei ole myöskään niillä luvanhaltijoilla, jotka hakevat uutta hallussapitolupaa ennen määräaikaisen hallussapitoluvan voimaantumisen päättymistä, jos se päättyy kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Ennen tämän lain voimaantuloa sellaisen aseiden osien hankkineen, jonka hallussapito ei lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan edellyttänyt lupaa, on vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta hankittava lupa aseiden osien hallussapitoon. Lupa annetaan maksutta ja ilman 45 §:ssä säädettyä luvan antamisen edellytysten arviointia. Luvan hankkimisen sijasta:

1) asekeräilijä voi pitää hankkimistaan osista 60 §:ssä tarkoitettua tiedostoa;

2) se, jolla on oikeus 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista vastaavista aseiden osista kootun ampuma-aseiden hallussapitoon, voida tehdä 70 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen kotikuntansa poliisilaitokselle;

3) se, jolla on ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttava lupa, voida pitää äänenvaimenninta hallussaan ilman erillistä lupaa tai ilmoitusvelvollisuutta.

Aseen osa on esitettävä 3 momentissa tarkoitettua lupaa haettaessa, jollei lupaviranomainen katso sitä tarpeettomaksi. Luvan hankkimisen sijasta aseiden osa voidaan luovuttaa sille, jolla on oikeus sen hankkimiseen. Aseen osa voidaan myös luovuttaa poliisille, jolloin se siirtyy lunastukseen valtion omistukseen.

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa kaupallisessa tarkoituksessa harjoittaa 14 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua aseiden elin-

keinoa aseiden osilla, jotka eivät ole tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan lain soveltamisalaan kuuluvia, ja jolla ei ole tähän toimintaan tarvittavaa aseiden elinkeinolupaa, on hankittava toiminnan harjoittamiseen oikeuttava aseiden elinkeinolupa vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Lupa annetaan maksutta.

Ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevaan lupaa tai valitusasiaan taikka asekeräilijälle annettavaa hyväksyntää koskevaan hakemusasiaan, joka on vireillä tämän lain voimaan tullessa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 41 luvun 1 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 531/2007, sekä
lisätään 41 luvun 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 531/2007, uusi 7 ja 8 kohta seuraavasti:

41 luku

Aserikoksista

1 §

Ampuma-aserikos

Joka ampuma-aselain (1/1998) vastaisesti

5) laiminlyö ampuma-aselain 110 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden tarkastuttaa myyntiä varten valmistetut, korjatut, Suomeen siirretyt tai tuodut ampuma-aseet tai patruunat,

6) laiminlyö ampuma-aselain 112 a §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää Suomeen siirretty tai tuotu pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseiden osa poliisilaitokselle,

7) laiminlyö ampuma-aselain 110 b §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka toimittaa ampuma-ase Poliisihallitukselle merkinnän tekemistä varten taikka

8) tekee väärän valmistus-, täydennys-, tuonti- tai pakkausmerkinnän taikka poistaa tai

muuttaa tällaisen merkinnän taikka sarja- tai tunnistenumeron,

on tuomittava *ampuma-aserikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Laki

poliisilain 35 ja 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisilain (493/1995) 35 § ja 36 §:n 3 momentti seuraavasti:

35 §

Tietojen saanti viranomaiselta

Poliisilla on oikeus saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä virkatehtävän suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat maksutta ja salassapitovelvollisuuden estämättä, jollei sellaisen tiedon tai asiakirjan antamista poliisille tai tietojen käyttöä todisteena ole laissa kielletty tai rajoitettu.

Poliisilla on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus perustellusta pyynnöstä saada viranomaiselta sellaisia luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön ja väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja, jotka ovat välttämättömiä ajo-oikeuden tai muun sellaisen luvan voimassaolon harkitsemiseksi, jos on syytä epäillä, että luvanhaltija ei enää täytä luvan saannin edellytyksiä.

Poliisilla on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada ampuma-aselain mukaisen luvan hakijan ja haltijan sekä hyväksynnän saajaksi haettavan ja hyväksynnän saaneen hen-

kilön henkilökohtaisen sopivuuden arviointia varten välttämättömiä tietoja asevelvollisen palveluksesta ja palveluskelpoisuudesta sekä henkilön päihteiden käyttöön ja väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyvistä seikoista. Poliisilla on lisäksi oikeus saada salassapitovelvollisuuden estämättä luvan haltijaa tai hyväksynnän saanutta henkilöä koskevia sellaisia terveystietoja, jotka ovat välttämättömiä 5 momentissa tarkoitettujen edellytysten tai ehtojen täyttymisen arvioimiseksi.

Päätöksen salassa pidettävien tietojen hankkimisesta 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tekee päällystään kuuluva poliisimies.

Poliisi saa käyttää 2 ja 3 momentin perusteella saatuja salassa pidettäviä tietoja vain luvan hakijan tai -haltijan taikka hyväksynnän saajaksi esitettävän tai sen saaneen luotettavuuden tai sopivuuden, luvan tai hyväksynnän voimassaolon muun edellytyksen taikka lupaan tai hyväksyntään sisältyvän ehdon täyttymisen arvioimiseksi.

36 §

Tietojen saanti yksityiseltä yhteisöltä tai henkilöltä

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Poliisilla on oikeus saada tietoja lupahallintoa varten yksityiseltä yhteisöltä ja henkilöltä siten kuin 35 §:n 2—5 momentissa säädetään.

Laki

asevelvollisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään asevelvollisuuslakiin (1438/2007) uusi 97 a § seuraavasti:

97 a §

Tietojen luovuttaminen ampuma-aselain mukaisen luvan hakijoista ja haltijoista sekä hyväksynnän saajaksi haettavasta ja hyväksynnän saaneesta

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, asevelvollisrekisteristä voidaan salassapitovelvollisuuden estämättä antaa välttämättömiä tietoja ampuma-aselain (1/1998) mukaisen luvan hakijan ja haltijan sekä hyväksynnän saajaksi haettavan ja hyväksynnän saaneen henkilökohtaisen sopivuuden arviointia varten asevelvollisen palveluksesta ja palveluskelpoisuudesta.

Sotilasviranomainen saa antaa asevelvollisrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskevan tiedon myös oma-aloitteisesti, jos sotilasviranomaisella on perusteltua syytä katsoa asevelvollisen olevan käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussa ampuma-asetta, aseensa osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Ilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perustelluineen. Poliisin on hävitettävä sotilasviranomaisen oma-aloitteisesti luovuttama tieto välittömästi, jos tietoa ei käytetä ampuma-aseissa tarkoitetun luvan tai hyväksynnän peruuttamista koskevaan harkintaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleis-sopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden lait-toman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleis-sopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden lait-toman valmistuksen ja kaupan torjumista koske-van New Yorkissa 31 päivänä toukokuuta 2001 tehdyn lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan

kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sel-laisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasaval-lan presidentin asetuksella.

Helsingissä 27 päivänä lokakuuta 2010
